

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК ХС. Ч. 147.

ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го СЕРПНЯ 1983

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 5, 1983

No. 147

VOL. XC.

Д-р Л. КУЗЬМАК ОЧОЛЮЄ БАРІАТРИЧНИЙ ЦЕНТР

Ньюарк, Н.Дж. (С.Т.) — У одному з чисел часопису „Стар Леджер” нещодавно появилась довша стаття про відомого українського лікаря-хірурга д-ра Любомира Кузьмака, ініціатора новозаснованого Баріатричного центру для поборювання надмірної товщини пацієнтів та для їхнього лікування засобами правильного харчування. Цей Баріатричний центр в Ірвінгтонському загальному шпиталі є тим своєрідним, що пацієнти надмірної ваги можуть у ньому лікуватися, користуючись найновішими хірургічними, медичними і дієтичними засобами. І саме цей новий центр очолює д-р Л. Кузьмак.

Д-р Л. Кузьмак є одним з перших хірургів у Нью Джерсі, що застосував хірургічне зменшення поємності шлунка з метою обмеження споживання харчів пацієнтами. Він розпочав ці операції у 1977 році і дотепер застосував їх у 250 пацієнтів. При цьому він користувався різними сучасними методами, а останньою застосував найновішу техніку т. зв. „banded gastroplasty”, тобто звуження шлунка при допомозі силіконової тасьми. При цій методиці шлунку не зазнає жадних нарізів, ані не застосовується тут спиначів, а силіконова тасьма переділяє шлунок на дві частини.

Від жовтня 1982 року д-р Любомир Кузьмак став головою хірургічного відділу Ірвінгтонського загального шпиталю. Одночасно практикує загальну хірургію кровоносних судин у одному з найкращих шпиталів у Нью Джерсі — Сейнт Барнабас у Лівінгстоні.

Медичні студії покинув д-р Кузьмак та отримав диплом доктора медицини в Академії медицини в Лодзі, Польща, а описав осягнув ще другий докторат — доктора стислих наук у Шлезькій академії медицини в Катовицях. Про трітій чотирьох років він був ад'юнктом і головою хірургічного відділу III-ї хірургічної клініки при цій же Шлезькій академії.

До Америки приїхав він осінню 1965 року. Тут виповнився усі потрібні вимоги і вступив до хірургічної резидентури в загальній і васкулярній хірургії у Ме-

Д-р Любомир Кузьмак

личному центрі Сейнт Барнабас. У 1971 році відкрив приватну практику як затверджений Радою хірургів загальний хірург. Між іншим він вдавлює дуже зручну техніку операції живильних, застосовуючи дуже малі нарізи, які не залишають майже жадних рубців.

Д-р Л. Кузьмак є автором багатьох професійних праць, публікованих в українських, американських і польських медичних журналах. Нерідко виголошує фахові доповіді на різних медичних конференціях. Є він також членом Міжнародного коледжу хірургів, як і Королівської академії медицини, та численних американських медичних коледжів і товариств, а також членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Професійні й особисті досягнення д-ра Кузьмака є відмінними в багатьох американських біографічних виданнях і різних довідниках. Недавно його також прийнято в члени Ньюйоркської академії наук.

Серед української громади д-р Любомир Кузьмак є широковідомий не лише як дуже успішний і висококваліфікований лікар, але і як незвичайно гуманна, співчутлива і жертвенна людина.

Д-р Л. Кузьмак одружений з Оксаною з дому Смішків. Ціла родина сактивна в суспільних організаціях і всі є членами 371-го Відділу Українського Народного Союзу.

Французька телевізія дала інформації про УКЦеркву

Париж, Франція. — У зв'язку з перебуванням Папи Івана, Павла II у Польщі одна із французьких телевізійних станцій подала репортаж у місці червня, у якому також задала досить вірно та об'єктивно Українську Католицьку Церкву в СРСР і Патріарха Йосифа Сліпого.

Українські глядачі у Франції могли зі зворушенням побачити на французькому екрані постать Патріарха Йосифа та почути про його роки мук в большевицьких таборах.

Це була рідка нагода для французьких глядачів телевізійно почути дещо про Україну.

Появилась книжка В. Дідюка

Торонто, Онт. — У видавництва „Гомін України” вийшла друком книжка п. з. „На Народній Ниві” авторства Василя Дідюка.

Книжка має 306 сторінок друку, прикрашена численними зніманнями та мистецькою обкладинкою Б. Головацького. Зміст книжки це: нариси, статті-коментарі і репортажі, тематично поділені на: історичні, політично-суспільні, релігійно-церковні, шкільні і виховні, економічно-господарські і українську прозу, писані в 1948 - 1982 роках.

Книжка видана у 40-річчя УПА і присвячена „відомим і невідомим борцям УПА за волю України і невтомним працівникам на українській ниві”.

Блем, без огляду на те, коли вони появлялися в пресі рік-два чи понад тридцять років тому. Вони й далі можуть бути дуже допоміжними у суспільно-громадській праці.

Ціна книжки в м'якій оправі — 12 дол., у твердій — 15 дол. Набувати можна у видавництві „Гомін України” або в автора — під адресою: 140 Bathurst St., Toronto, Ont. M5V 2R3.

НОВЕ ПРИМІЩЕННЯ НТШ

Нью Йорк, Н.Й. — З канцелярії НТШ в Нью Йорку повідомляють, що вже закінчено перенесення бюра до нового будинку й що нова адреса НТШ така: 63 Четверта авеню, Нью Йорк, Н.Й. 10003, а телефони мають такі числа (212) 254-5130 і 254-5239.

ПРОГРАМУ ДЕМОКРАТІЇ ТРЕБА ПОШИРИТИ НА ССРС, — КАЖЕ М. ЧАЗ

Нью Йорк, Н.Й. — Співробітник ньюйоркського щоденника „Нью Йорк Трібюн” З. Майкл Чаз, помістив у виданні газети з 3-го серпня ц.р. довшу статтю-міркування про „програму демократії”, перший раз висунув президентом Роналдом Регеном у своїй промові перед британським, парламентом в 1982 році.

Ця програма чи, як її офіційно називають у Білому Домі, „Проект демократії”, мала первісно бути поширеною тільки у країнах так званого третього світу, а також в країнах західної гемісфери, але пізніше чимраз більше голосів висловлювалися за те, що її треба поширити також на країни східного блоку, зокрема на сателітні країни, а по можливості також на Советський Союз, який складається з 15-ох національних республік, які колись були самостійними державами, а тепер опинилися під советською домінацією.

Немає сумніву, — пише згаданий вгорі автор, — що такий погляд є правильний, бо, наприклад, Советський Союз інтенсивно веде свою кампанію в користь комуністичної системи не тільки в країнах третього світу, але також в Західній Європі та майже на всіх континентах, зокрема в Латинській Америці, на Близькому Сході в Азії і Африці, де для цього існує підходящий для цієї пропаганди ґрунт.

Автор пропонує міняти також тактику ведення інформаційної акції і голошення програм демократії та переходити з „невинних” професорських лекцій про історію і вищість життєвого стандарту ЗСА, до політичних й культурних проблем, якими в першу чергу цікавляться численні понево-

ленні Москвою країни і тим самим вдарили в найслабше місце комуністичної імперії. „Нам відомі, наприклад, настрої в Польщі, Чехо-Словаччині, Східній Німеччині, Мадярщині і республіках Литви, Естонії, Латвії, Білорусії і України, щоб тільки згадати декілька”, — пише М. Чаз, який твердить, що аспірація згаданих народів на самостійність, тісно пов'язані з виявом націоналізму, дуже живі серед східноєвропейських народів і тих, які зазнали советської опресії, зокрема Афганістан та інші.

Вирінає питання, — пише далі Автор, — як ми можемо у програмі поширення принципів демократії в світі, допомагати тим народам наблизитися до бажаної ними мети і здобуття своїх незалежних держав основаних на демократичних засадах. Він твердить, що існує декілька способів поширення ідей демократії без втручання у внутрішні справи інших держав. Зрештою, каже він, існує формула виміни ідеями, записана в Гельсінкських угодах, які підписали представники ССРС й інших комуністичних держав і тому не треба боятися закидів про „вмешування”.

„Ми мусимо усвідомити собі, що Залізна завіса не є вже більше герметично закритою, як це було за Сталіна і хоч існує ще стисла контролі, голошені нами ідеї демократії дійдуть до східноєвропейських народів”, — пише в кінці своєї статті М. Чаз, покликаючись на Ватикан, який рішуче на позитивне політичне потягнення в Польщі. Чаз каже, що відповідальні за програму демократії держави не можуть зробити менше від Ватикану.

В Срі Лянці виарештовують комуністів

Кольомбо, Срі Лянка. — Уряд Срі Лянки, який обвинуватив нещодавно чужу державу в підбурюванні до безпорядків минулого тижня, наказав арештувати лідерів забороненої промосковської комуністичної партії.

Речник уряду Дуглас Ляннаж, повідомляючи про арешт, сказав, що лідери двох партій, крайні лівих партій, розшукуваних службою безпеки, скрилися.

Президент Жасвардене заборонив у суботу комуністичну партію, крайні лівий народний визвольний фронт і нову соціалістичну партію. Офіційні особи обвинувачували потім ці партії в прямій участі в бурхливих безпорядках минулого тижня, які забрали щонайменше 215 людських жертв і зруйнували сотні будинків, крамниць і майстерень.

Речник Ляннаж також сказав, що було видано накази на арешт інших 31 особу, включаючи лідерів заборонених партій. Покищо лише 18 були арештовані у вівторок. Серед арештованих

знаходяться генеральний секретар комуністичної партії К.П.Сільва, редактор комуністичної щоденної газети і щонайменше один із членів політбюро.

Речник Ляннаж сказав репортерам, що спокій і порядок були встановлені після завершення сутичок між сингалезською меншістю населення острова. Деякі особи загинули від підпалів, від дій поліції проти грабунків і розкрадання в понедлок.

В країні була введена поліційна година, поліція і військо патрулюють вулиці більших міст, введена цензура. Харчові продукти продаються вільно, але в обмеженій кількості, біля крамниць великі черги, багато людей працюють над упорядкуванням згарин і розвалин. Ось такий результат у цій невеликій острівній країні в Індійському океані, яка колись була відома під назвою Цейлон і в якій проживав понад 10 мільйонів населення — сингалезів і тамільців.

Конгрес ЗСА цікавиться проблемами Центральної Америки

Вашінгтон. — Політичні коментатори і аналітики одностайно стверджують, що у Вашингтоні проблема Центральної Америки висунулася на передове місце в урядових колах. Сенатор Чарльз Персі, республіканець з Ілліной, думає, що втрата бою однієї країни в цьому районі світу в користь комуністичної революції означала б велику програду для З'єднаних Штатів Америки в боротьбі з комуністичною ідеологією, рівнозначну з програю війни у В'єтнамі, не кажучи вже про поширення гегемонії Советського Союзу на країни, що сусідують з ЗСА.

Ч. Персі, голова сенатської Комісії для закордонних зв'язків, дискутує про проблеми закордонної політики ЗСА з кореспондентом газети „Вашінгтон Таймс” підкреслено і кількаразово заявляв, що Америка не може залишити на поталу запризначених зі ЗСА країн в Центральній Америці і дозволити комуністам чи місцевим марксистам опанувати одну за одною країни, у яких Москва, зараз таки після опанування ситуації, заводить свої порядки і розбудовує військові бази під боком

(Закінчення на ст. 4)

ЗАКІНЧИЛИСЬ ПРЕЛІМІНАРНІ ПРАЦІ БУДОВИ ГАЗОПРОВОДУ

Москва. — Советська преса поінформувала, що основні праці над прокладанням газопроводу, який бере свій початок у місцевості Уренгой на Сибірі, а будова якого розпочалася 14 місяців тому, закінчилися. Траса газопроводу довжиною 2700 миль (біля 4,500 кілометрів), тягнеться від згаданої місцевості у північно-східному Сибірі до чехо-словацького і західнонімецького кордону, перетинаючи по дорозі уральський хребет, Ріки Волгу, Дон, Дніпро і Дністер.

Будова була закінчена, — кажуть інформатори, — не зважаючи на протголошене минулого року президентом Регеном ембарго на вивіз потрібної технології для таких будов. У висліді, мовляв, непорозуміння у цій справі між ЗСА і їхніми західноєвропейськими союзниками, які були зацікавлені доставкою советського природного газу по дешевій ціні. Уряд ЗСА мусив значно лібералізувати своє відношення до цієї справи і знати ембарго на багато товарів.

Після завершення укладання газових труб на лінії газопроводу будуть заінстальовані в 1984 році 42 компресні станції, за допомогою яких ССРС зможе

доставляти відповідні кількості газу до поодиноких країн Західної Європи. ССРС вже підписав договори про доставку газу із Західною Німеччиною, Австрією, Францією, західним Берліном і Швейцарією. Йдуть далші переговори з речниками італійського уряду.

Загальний об'єм доставки природного газу до Західної Європи становитиме 18,7 бильйонів кубічних метрів на рік, тобто майже половину газу, який йтме по трубах з Уренгой. Така кількість проданого газу забезпечить за Москвою великі доходи у твердій західноєвропейській валюті в сумі приблизно 3,5 до 4 бильйонів доларів на рік. Загальний оборот Советського Союзу у закордонній торгівлі становить тепер 25 бильйонів доларів річно. Значить, каже, що будова газопроводу коштуватиме ССРС понад 10 бильйонів доларів. Ніхто, очевидно, крім кількох кореспондентів на Заході, не говорить про використовування безплатної робочої сили в ССРС, зокрема політичних в'язнів з поневолені Москвою країн при будовах цього гігантного проекту.

МІНОНОСЕЦЬ ЗСА ПЕРЕВІРИВ СОВЕТСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ

Вашінгтон. — Речник Департаменту оборони заявив у середу, 3-го серпня, що міноносець військовоморської флотії ЗСА підплив близько до советського торговельного пароплава поблизу тихоокеанського побережжя Нікарагуа у суботу і зажадав від капітана корабля повідомити про місце призначення і вантаж.

Речник сказав, що міноносець „Лінд МекКормик” наблизився до торговельного пароплава „Александр Удьянов” приблизно 50 миль від берега, капітан американського міноносця викликав бортовим радіо капітана советського пароплава і попросив його повідомити про список вантажу і місце призначення, куди плве пароплав. Кораблі наблизилися приблизно на відстань чверть милі. Советський пароплав відповів, що везе вантажні автомобілі та інші загальні товари та плве до Карінто, порту 50 миль на північ від столиці Нікарагуа Манагуа.

Речник також сказав, що міноносець слідував за советським пароплавом аж до порту і підплив 12 миль від нікарагуанського побережжя.

Перебуваючи в міжнародних водах, міноносець повернувся до бойової групи американських кораблів, яка перебувала в цей район минулого тижня для участі в військовоморських маневрах.

Минулою вівторка президент Роналд Реген на пресовій конференції мав на увазі саме советський пароплав „Александр Удьянов”, коли він говорив, що советський пароплав плве до нікарагуанського порту Корінто з вантажем військових гелікоптерів.

Речник Пентагону сказав, що цей інцидент був наслідком „звичайної процедури”, під час якої капітани міноносців на своє власне рішення перевіряють ідентичність кораблів, які пропливають поблизу бойових груп військовоморських кораблів.

Однак речник не пояснив, чи траплялися такі випадки, коли американські бойові групи кораблів перевіряли ідентичність пропливаючих поблизу кораблів інших держав в інших водних просторах світового океану, де могли відбуватися маневри американських військовоморських сил.

У світі

ОФІЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ З БАГДАДУ говорять, що в понедлок, 1-го серпня, під час запеклих боїв на центральному відтинку іраксько-іракського фронту, іракці вбили 1,200 іракських воєнків і знищили багато танків, а також захопили багато військової техніки і полонених. Іракці вважають, що це були найзапекліші бої за всю трітью світову війну. В боях за прикордонне місто Зурбатія 100 миль на схід від Багдаду іракці втратили щонайменше 6,600 воєнків убитими від початку наступу в суботу, говорить офіційне іракське повідомлення. Іракські повідомлення про бої на тому самому відтинку фронту були дещо скромніші: іракці говорять, що лише 400 іракських воєнків було вбито, всі контракти іракської армії були вбиті, а за останні 24 години в районі міста Мерган іракці втратили 1,000 воєнків убитими.

МІЖНАРОДНА РАДА МУЗЕЇВ заклала у вівторок, 2-го серпня, повернути важливі пам'ятки історії та культури тим народам, які були їх творцями. Цей курс з ентузіазмом привітали члени грецької делегації, надіючись, що багато пам'яток старогрецької культури, які знаходяться в різних країнах і музеях світу, повернуться до країни їх походження, тобто Греції. „Це моральна перемога для нас”, — заявив директор відділу старовини в міністерстві культури Греції Янніс Целакіс.

В ІНТЕРВ'Ю ІТАЛІЙСЬКОМУ мілянському журналові „Дженте” колишній лідер забороненої профспілки „Солидарність” Лех Валенса заявив, що Папа Іван Павло II не просив його ніколи покинути політичну діяльність. „Папа не просив мене відійти від політики, коли ми зустрічалися в „Закопаному”, — сказав Валенса журналові. Валенса також сказав, що польський уряд слідує тепер більше за його діяльністю, ніж коли-небудь в інший період. Він також сказав, що має вільний доступ до високих представників Католицької Церкви.

ЗСА ВИСЛАЛИ ЗБРОЮ ДО ЧАДУ

Вашінгтон. — Речники Пентагону і Державного департаменту повідомили в середу, 3-го серпня, що два розвідувальні літаки типу АВАКС вилетіли до Єгипту. Найсучасніші радари літаків, які мали взяти участь у давньо запланованих військових маневрах разом з єгипетською армією, зможуть спостерігати повітряну діяльність над великою частиною Лівії і Чаду.

З'єднані Штати Америки вже осудили Лівію за її повітряні рейди на Чад, колишню французьку колонію, південного свого сусіда.

В середу були послані до Чаду протилетувальні ракети, Державний департамент також повідомив, що „невелика кількість” американських військових інструкторів прибула до Чаду, щоб навчити урядові військ обслуговувати нові ракети.

Літаки Аванс і транспортний літак з 115 особами військового персоналу прибули до Єгипту як авангард 5,500 американців, які згідно з планом мають брати участь у маневрах в єгипетській пустелі, а морська флотія ЗСА знаходиться поблизу у водах Середземного моря.

Відкликаючись на Пентагон, кореспондент інформації, що розвідувальні літаки типу АВАКС були послані до Єгипту скоріше, ніж заплановано тому, що ЗСА затривожені лівійськими повітряними рейдами на Чад.

Минулої зими серед повідомлень розділи про приготування Лівії напасти на Судан ЗСА також послали чотири розвідувальні літаки до Єгипту.

У Москві советське пресове агентство ТАСС заявило, що дії ЗСА, особливо вислання протиповітряних ракет і військових інструкторів, „загрожує мирові та міжнародній безпеці”.

В той час, коли Департамент оборони повідомляв про прибуття до Чаду в середу трьох американських інструкторів і протиле-

тунських ракет типу Редай, президент Чаду Гіссен Габріє знову обвинувачував Лівію не тільки в продовжуванні, але і в посиленні бомбардувань міста-оазис Фая-Ляжро.

Як уже повідомлялось, у вівторок два американські винишувачі з літаконосця „Айзенгавер”, який перебував тепер у Середземному морі, перехопили два лівійські винишувачі типу МіГ-23 і прогнали їх до берегів Лівії в районі затоки Сидра. Лівія заявляє, що весь простір над затокою є внутрішнім повітряним простором Лівії, а вся затока є її територіальними водами, а тому заявила через своє пресове агентство в середу, що летунство Лівії дано наказ потопити літаконосець „Айзенгавер” та будь-який інший пароплав, який зайде в ці води.

Коли спитали речника Державного департаменту Джана Гюза про американську реакцію на таке рішення Лівії, він заявив, що ЗСА притримують свого „права діяти в міжнародних водах”.

Повідомлення з Чаду говорять, що урядові війська втримують свої позиції в місті Фая-Ляжро, не зважаючи на запеклі рейди лівійського летунства.

Тим часом Рада Безпеки ООН розпочала обговорення скарги Чаду на те, що лівійські війська знову напали на його територію. Чад обвинувачує Лівію також у намаганнях скинути уряд президента Габріє.

В Америці

БЮРО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ в ЗСА ствердило, що число убогих збільшилося в останньому році до 15 відсотків, а конкретно на 2,6 мильйона, з 31,8 мильйона у 1981 році до 34,4 мильйона в 1982 році. В часі поміж 1978 і 1982 роками число бідного населення підніслося на 40 відсотків. Рівень убогості в ЗСА визнається за робітником родини. Наприклад, родина з чотирьох осіб, річний прихід якої є нижче 9,300 дол., вважається бідною.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН був заскочений звітами про голод і нужду серед населення і про велике число дарових обідів та харчів, що їх роздають тепер у різних місцевостях країни. Він доручив роздавати більш як дощі кількості сира та інших дарових продуктів.

НОВИЙ КОДЕКС ПРОФЕСІЙНОЇ етики для американських адвокатів був тепер прийнятий Асоціацією американських адвокатів, після шестирічної заочної боротьби. Новий кодекс не дозволяє адвокатам виявляти нечесні потягнення своїх клієнтів, а тільки доручити їм остерігати своїх клієнтів, що вони не будуть їх репрезентувати, якщо ті дали буть продовжувати свої нечесні вчинки. Кодекс не є зобов'язуючим.

ЗАГРОЗА СТРАЙКУ ВІДОМОЇ підміської залізничній з Лонг Айленду до Нью Йорку швидко проминувала в середу 3-го серпня ц.р. Спілка залізничних робітників погодилася на тимчасовий контракт, який дає їм підвищу платні на 7 відсотків ретроспективно до початку 1983 року, а других 7 відсотків початком 1984 року.

ВЕЛИКИЙ ВОГОНЬ В КУПЕЛІВІ місцевості Вайлдвуд, Н. Дж., яка є теж місцем літнього відпочинку великої кількості українців із східного побережжя, знищив шість крамниць на шкоду 1 мильйона доларів. Причина вогню — невідомо.

АМЕРИКАНСЬКЕ ТОВАРИСТВО дослідів рака змінило тепер свій погляд на рентгенівське обслідування жіночих грудей. Після останніх відомостей це рентгенівське обслідування є так переведено, що зовсім не є шкідливим для жінок і тому доручають робити таку перевірку річно всім жінкам від 40 року життя вгору.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА, щоб день 15-го січня, день народження Мартін Лютера Кінга, став державним святом. Голосування в Палаті Репрезентантів пройшло великою більшістю голосів — 338 до 90, і в цей спосіб пропонування третій понедлок місяця січня став би десятим державним святом. Президент Роналд Реген є проти такої пропозиції, вважаючи, що Уряд не може втратити тепер ще більше грош, замикаючи всі бюра в один день в році, коли все інше робиться для ошадностей.

МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО стейту Нью Йорк подало перші публічні вказівки, які просліджувати і зголошувати до них випадки неетичної поведінки лікарів. Досі лише спорадичні такі випадки були всещільно просліджені та нап'ятовані.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали, надані на публікацію, коли автор сам не виразив застереження. Редакція не відповідає за зміст наданих матеріалів. Редакція не відповідає за зміст наданих матеріалів. Редакція не відповідає за зміст наданих матеріалів.

Передплата: рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA — \$1.25 на місяць. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Літо, долар і туристика

За твердженням американських газет — від Атлантики аж по Тихий океан цієї країни за вікнами чи на окремих таблицях видніють написи, що є порожні кімнати, — одно англійське слово "векенді". Для всіх американських відпочинкових осель цього року поганий сезон. Трохи кращий для таких українських осель, як Союзівка УНСОУ, "Верховина" у Глен Спей Українського Братського Союзу, чи популярна "Кобзарівка" у Гантері, бо вони мають своїх постійних щорічних гостей і тільки невеличкий відсоток американських українців можуть рівнятися з дуже заможними американцями. Зате летунські лінії і подорожні бюро від довгих літ не мали такого доброго "бізнесу", як цього літа. Вони приймають додаткових службовців і продовжують години праці. Від січня до травня ц. р. докладно 2,021,007 осіб придбали паспортів на виїзд за кордон. Близько 5 мільйонів американців відвідали цього літа Європу, від північних скандинавських фіордів до залиті сонцем Грецію і її острови. Немає країни в Європі, де не роїлося би цього літа від американців, які, зрештою, загнані під египетські піраміди і навіть до Індії і Японії.

Є різні причини цієї раптової масової мандрівки туристів за кордон. Перш за все — значний зріст вартості долара у релативі до всіх європейських (і латино-американських) валют. Хоч у західноєвропейських країнах настала теж економічна скрута із зростом доріжних, бажання дістати тверду американську валюту спонукає готелі і ресторани у Франції, Західній Німеччині чи Італії знижувати ціни. Все ж, у першорядних готелях в Римі кімната на одну особу все ще коштує кругло 100 доларів за ніч, хоч у другорядному готелі можна дістати кімнату вже за 37 доларів, приблизно так, як в Америці, де першорядні готелі теж страшенно дорогі. Зате деякі європейські підприємці використовують добру для них кон'юнктуру. Так, наприклад, в Італії винаймають авто на один тиждень коштує американським туристам кругло 500 доларів.

"Тайм" з 25-го липня ц. р. у вісімсторінковій статті "Американці всюди" подає масу прецизних подробиць цього цюгорічного наїзду американських туристів на Європу. Американські готелі і мотелі у відпочинкових оселях тратають, але зисають не тільки бюро подорожей і летунські лінії, але й видавці (книгарні) книжечок-проводників по різних країнах, словники із чужомовними запитами й відповідями для щоденного вжитку і — вперше у цьому році — новий винахід маленьких калькуляторів, на які можна перераховувати вартість долара на різні чужі валюти. Змінився також, так мовити, духовий клімат — по обох сторонах. Зникла колишня ароганція американських туристів, які ще недавно дивилися звисока на європейців, — зникло теж неприхильне, а то й вороже ставлення західних європейців супроти американців. Адже це недавно у ресторанах і каварнях ("бістро") в Парижі кельнери чи готелеві службовці "принципово" не говорив по-англійськи, хоч знали англійську мову.

Відомо, що в американських школах не вчать історії та географії чужих країн і відомо, що абсолютні американські середні школи, бо навіть університетів і коледжів поза своєю вузькою професією знають мінімально, або не знають нічого про світ поза Америку. Раптовий гін американців до туристики по країнах Західної Європи — в меншій мірі до сателітних комуністичних країн (Чехо-Словаччина, Македонія, Югославія) це не тільки подорожі для розваги, але й науки. Американці — казалося раніше — "відкрили" Європу щойно в Першій світовій війні, поширили своє знання про неї у Другій світовій війні, але щойно тепер зник той підхід європейців до американців, який викристалізувався у відомому негарному вислові "Осудний американець" ("Аглі америкен").

Однією з цікавих подробиць підходу цюгорічних американських туристів в Європі є їхнє пошукування не тільки за розвагами, за добрими ресторанами, театрами і кабаредами, — а відвідування музеїв, галерій картин і великих бібліотек. Видно, що це масове явище, бо його зауважили і підхопили репортери поважних журналів, як "Тайм". В наслідку такої поведінки американських туристів в Європі мусить зрости повага американців не тільки супроти Європи, як континенту, але й до всіх, що народилися і зросли в Європі, в атмосфері європейської культури.

Усі ці пияни "Солідарності" могли мати небезпечний вплив на Советський Союз. Кремлівські ватажки побоювалися, що польська революційна "пошесть" може поширитися на західні неросійські республіки в цей самий спосіб, як раніше "Празька весна" і чехо-словацька спроба з федеративної, яка була сильно розбурхала націоналістичні почуття українців. Не зважаючи на велику небезпеку для "Солідарності", дехто з головних провідників польської революції поширював свої клічі про незалежність і приправив більшу бойову поставу супроти Москви, як це робили чехи. Як відомо, у вересні 1981 року "Солідарність" видала заклики до творення вільних професійних спілок у цій Східній Європі, а також у Советському Союзі, що було якраз виявом цієї бойової постави.

Цікаво, — пише автор, — що провідники "Солідарності" не виявляли бажання відірвання і повного включення до складу Польщі земель з-перед Другої світової війни. Навпаки, погляди польських опозиціонерів відносно цих територій і їхніх мешканців, виявили ширше бажання, щоб народи цих територій включилися у спільну боротьбу з іншими неросійськими народами проти панування СССР у Східній Європі. Чому ж тоді, — пише автор, — не вдалося полякам, пригнітати українців до цієї боротьби?

Початково, — пише автор, — українці спостерігали події, що розвивалися у Польщі з недовірою: прибуття Папи Івана Павла II в червні 1979 року, страйки і демонстрації в літі 1980 року і Гданська угода. Ці, що мали спеціальні телевізійні антени, могли слідити,

Степан Женецький

ЧОМУ ІДЕЇ „СОЛІДАРНОСТІ“ НЕ МАЛИ УСПІХУ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ?

II.

що там діялося, польські бо телевізійні передачі можна було бачити в Західній Україні. І недовіря ("таке не може статися у нас") скоро перетворилося у подив змишаний із заздрістю ("якщо вони можуть так поступати, то чому ми не можемо?"). Навіть багато старших віком українців, які перестеріли багато лиха під польським пануванням перед 1939 роком — та із-за цього в них сильна антипатія до поляків — перемогла польського народу над партією і державним апаратом викликала в них великий подив.

Таке прихильне наставлення до "Солідарності" дійшло до вершка в грудні 1980 року, коли було відкрито пам'ятник польським робітникам, раніше вбитим під час Церемонії цього пам'ятника була потішана юною для українських глядачів тому, що поляки успішно поширили можливість дії їхнього політичного життя. Більше, як 25 років після того, як Хрущов у своїй "секретній" промові виявив злочини Сталіна, московсько-комуністичні власті все ще не виявили мільйонів жертв, що їх спричинили польськими під час чисток, спричиненого ними голоду в 1932-33 років та не поставили пам'ятника замордованим. Вкорті після відкриття пам'ятника жертвам у Гданську, відзначили "Солідарності" і її часопис-тижневик "незалежний перетворився на Україну, де його продавали по 100 рублів

(140 дол.) за штуку на чорному ринку.

Але вварі з тим, як українці потихеньки раділи з перемогою "Солідарності", рівночасно вони ставали шораз більше затурбовані щодо її "Солідарності", пияни відносно раніше Польшею контролюваних територій. А причиною зміни такої постави було те, що в часі між Гданською угодою і закінченням кордонів між Польщею і Советським Союзом вліті 1981 року, українці мали можливість спостерігати поведінку тисяч польських туристів, які перебували в Україні і продавали західні і польські джинси на чорному ринку та спричинили місцеві економічні труднощі тим, що викупували масово харчі, золото та всякі дорогі речі.

Українці побачили, що ті польські туристи погані поводилися і були нахабні. Вони вели себе, ніби вища класа, викрикуючи: "я є поляк", або "я є полька" та вимагали кращого їх трактування при купні. А деякі навіть кричали на молодих українських продавців, які не розуміли польської мови: "Чому ти не говориш по-польськи, а живеш туті погані мови?"

Така поведінка відновила давню ворожбистість українців проти всіх поляків. Вона пригадала давні спомини польського панування з-перед 1939 року: не тільки урядову дискримінацію супроти не-поляків у цивільних справах, на студіях, у вій-

ськ і на релігійному полі, але й криваву паціфікацію в 1930 році.

Поведінка польських відвідувачів спричинила в українців найгірший подорож про "нові відносини", що їх обіщували речники КОРУ. "Солідарності" і достойники Польської Католицької Церкви. Ці нові закони поляків українці тепер стали розглядати як просто пусті слова, під якими криються темні наміри. Ця нехитва вварі з безпастанною зливою російської проти-польської пропаганди — не слухати закликів поляків до солідарності з польськими робітниками і робітницями Східної Європи до боротьби за відновлення свободного життя спричинили, що українці не пішли за прикладом "Солідарності" і не почали боротьби за свої свободи.

Кремлівські ватажки дуже скоро й зручно використали цю нову хвилю ворожбистості українців до поляків. Їм удалося переконати українців — в першій мірі тих, із Західної України, які в основному дуже ворожо ставляться до праці і комуністичного режиму — що поляки мають загрозливі наміри супроти української території.

У такий спосіб Дж. Лібер закінчив свої цікаві, на нашу думку, шілкою вірні роздумування про невідату спробу провідників польської "Солідарності" прихилити українців до своїх ідей. Поляки, що могли стати місіонерами революції у Східній Європі, настільки ворожо до себе поведінку своїх союзників у Советському Союзі, українців, і тим спричинили невідату "Солідарності" і її цільних спільної боротьби за визволення Східної Європи з-під комуністичного панування.

книжку назвав "Споминами страхливих переживань", а не повістю.

Але читається гладко. Внесі зміст сповнений українського патріотизму із виразним підкресленням підходу членів "Дивізії" до німців, з якими члени Дивізії дивилися тільки уніформами та це й мова наказів. Насправді українська "Дивізія Галичина" в німецькій армії — дві взаємно неприхильні частини ворожої формации, драма, що звернена проти того самого ворога, тільки з диявольською різницею підходом: німецька армія зі своїм найвищим командувачем "фюрером" дивилася на вояків Схід Європи, як на край, заселений угнетеними, члени дивізії дивилися на Схід Європи, як на свою українську батьківщину, поярмлену завоюваннями, що його треба знищити. Соборницький характер Дивізії підкреслює дуже яскраво епізодом, як члени рою Юрія Юрчиша боролися схопленого німця в полон раненого вояка червоної армії — наддніпрянського українця.

(Закінчення на стор. 4)

Степан Гавриш

У 5-ту річницю смерті

д-ра В. Галана

У середу, 2-го липня 1978 року, в ранніх годинах, рознеслася вістка про Філадельфій і околиці, що не має між живими сл. п. д-ра Володимира Галана — одного з найвидатніших діячів Американської України останнього півстоліття. Галана було повірити, що ця вістка правдива, бо покійний не зважав на те, що минула йому 80-ка з "таким" завжди тримався молодим, а при тому мав ще багато різних плямів загальногромадської праці і думав їх перевести в життя. Тому до останку був увесь час активний. Але капає смерть, мов цей зловісний порох, у його життєві пороти і на 85 році життя перестало битися серце заслуженого суспільно-громадського діяча бл. п. В. Галана.

Блаженної пам'яті д-р Володимир Галан народився 3-го квітня 1893 року в Глинях біля Львова, де і закінчив початкову школу. Відтак 1913 року почав правничі студії у Львівському університеті, що їх в 1922 році закінчив дипломом доктора права в Карловому університеті в Празі, Чехо-Словаччині. Студії перервала воєнна хуртовина Першої світової війни, і молодий студент, перейшовши відповідний військовий і старшинський вишкіл, служив у ранзі поручника в австрійській армії. В 1916 році був поранений і потрапив в російський полон, з якого пізніше щасливо втік, а відтак включився в ряди Української Галицької Армії, в якій в ранзі сотника командував ослабленою "Батерією Смерті".

Не маючи можливості використати свою свою енергію і знання для свого народу в Україні, 1923 року д-р В. Галан переїхав до ЗСА, що відіграв себе праці для української громади. Не гаявши часу, вже в 1924 році він вступив на економічні студії у Пенсильванському університеті у Філадельфії для вивчення економічної системи Америки. У цей сам час вповні занепадував у працю української громади. Слід згадати, що за раз по приїзді на вільну землю Вашингтона він дав ініціативу створення Східно-Української Громади у Філадельфії, що була першою

українською комбатантською організацією в Америці, яка відіграла важливу роль у багатьох патріотичних починках, зокрема у протестах польської паціфікації Галичини в 1930 роках.

Активність сл. п. д-ра Володимира Галана та його провідна роль в житті української громади в Америці становили великий розділ в історії цієї громади. Майбутній історик, пишучи історію про українських провідників діячів Америки, напевно присвятить багато місця для накреслення діяльності цього видатного діяча, провідника громадсько-суспільного діяча. Зокрема згадає його заслуги в роки встановлення адекватного очолюванню ним аж до смерті Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Як президент ЗУА, д-р Галан допоміг тисячам повноцінних скитальців, які їхали з Європи до Америки та інших вільних країн.

Слід згадати, що сл. п. д-р В. Галан попрацював для комбатантських організацій, ЗУАДК, УКАА та радянських політичних і громадських установ був великим ентузіастом праці для УНСОУ. По приїзді до Філадельфії він вступив в члени 239-го Відділу Братства св. Юрія, де, як член Ураїни, сповняв різні обов'язки включно з працею на пості голови, який залишився аж до смерті. Великою заслугою покійного д-ра В. Галана було заснування 1933 року окружної комісії Філадельфійської Округи, якої був першим головою. На пості голови Округи сл. п. д-р В. Галан був до 1962 року. Відтак із-за навантаження інших обов'язків, він зрештою, а головою Округи обрано автора цієї статті. За віддану працю для Округи, а тим самим і для цілості УНСОУ, покійного обрали почесним головою Округи і на цьому пості він був до своєї смерті. Також важливим згадати те, що після час 20-ої конвенції 1941 року в Гарісбургу, Па, заслужено обрано сл. п. д-ра В. Галана на головний контролер УНС, де згодом з респектом до цієї установи став голо-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кедрич

СТРАХІТІ БИТВІ ПІД БРОДАМИ

Володимир Молодецький: "Полум'яні дні". Автобіографічна повість. Накладом "Братства коз. воєнк 1-ої Української дивізії УНА", Торонто, Канада, — Нью Йорк, — 1983. 8-ка, стор. 190

дитячої радості у вишкільному таборі в Нойгамері, що Дивізія це "на фронт", "на Україну", — аж до свого важкого поранення, що його автор описує коротко, дуже дискретно, закінчуючи ним книжку. Зрештою, автор правильно перестерігає читача, щоб той не сподівався опису цілого бою під Бродами. "Дивізія" — це його (автора — І. К.) рій, складений із десятих хлопців, а фронт для нього розташований тільки у двісті триста метрів, який не бачив розташування ворожих частин на штабовій карті, але бачив того ворога перед собою і багнетом та гранатометом стримувати його наступ". Потверджує це зверхник героя книжки, Юрій Юрчиша, підстаршин, як себе називав автор: "Юра, я не маю зв'язку зі штабом і навіть не знаю, чи штаб існує. Так, як ти, не знаю, де фронт чи він кілька

кілометрів від нас, чи він уже десь коло Львова. Ми розбиті. Зовсім. Фронту нема..."

Хто не був у війську, хто не був на війні, хто не знає, що таке битва, битва із цією повітряною зброєю, яку введено у Другу світову війну, той може навчитися із сторінок "Полум'яні дні", який це жах бойовий зудар з ужитком всіх родів повітряної зброї — навіть "конвенціональної" неатомової. Докладні описи шораз нових боїв, зударів, наступів і відступів, оклики "слава" й московське "ура", зойки ранених і мовчанка вбитих. Але все це — не фабула. І також коротка романтична пригода героя тих переживань, коротка обостороння "любов на перший погляд" між Юрком і Наталкою — не теж тільки епізод, а не фабула. Тому довгої мови короткий зміст — автор краще зробив би, якби свою

культури, хоч більшість такі йшли за покликом української криві. Знаємо, що рідний брат Олени Теліги вважав себе росіянином; так само, як старший брат Дмитра Донцова Володимир, до речі близький співробітник Лєніна, та старша сестра були в російському таборі).

В родині Косовських існувала сильна літературно-музична настанова. Сам батько був поетом-аматором і теж писав пісні. В гумористичних своїх пісеньках він іронізував з військової служби, дотепно кепкував з недотягненості російської армії. Писав свої вірші-пісні, звичайно, російською мовою.

В її родині — це вже спадщина по-матері — всі мали гарні голоси і любили співати. Алла була солісткою, сопрано, часто виступала з сольними піснями. Цікаво, що і Алла Косовська є авторкою кількох пісень. Відомий український композитор св. п. Василь Шуть з Чикаго, поклав на ноти кілька її віршів; так само є кілька композицій на її слова й інших рідних композиторів. Василь Шуть признався поеті, що, укладати першу пісню Аллі Давиденко-Косовської, думав, що Косовська — поетка-дисидентка, тепер на... Україні. Ця помилка композитора дуже симптоматична: Алла Косовська як поетка пасивна таким порівнянням.

Проте не не мати, а батько Юлії Косовської, хто поклав найбільшу печатку на вражливий творчий уяву своєї доньки. Сам він, людина надзвичайно мудра й чарівна, промілював на все своє оточення. Його в родині ілюзії і обожнювали. Був пристійний, високий, блондин з синіми очима; і — дочки кажуть — мав великий успіх у жінок. Занимав він на Румунському фронті, як Аллі було тільки дванадцять років. У свої невеличкі чотирнадцять років Алла втратила і матір. Росла сиротою з сестрами, і зі спогадами про матір і батька, поетичні його експромти, його дотепи і чар — лишалися трьом дівчаткам на все життя.

Вчилася Алла Косовська в гімназії, яку і закінчила. Почала писати рано і писала "тільки українською мовою". Друкувалася в журналі "Жовтенята" та в інших періодиках; писала для дітей, що продовжує і сьогодні: вона — постійний дописувач, наприклад, УНСОУ-ської "Веселки". На жаль, ранніх її творів нема збережених: все розбулилося в катаклізмах Другої світової війни. Тому і ювілей тепер є 40-річчя, а не 50-річчя, якщо б рахувати від

Людмила Волянська

АЛЛІ КОСОВСЬКІЙ-ДАВИДЕНКО У СОРОКАРІЧЧЯ ТВОРЧОСТІ

II.

Алла Косовська вірить в те, що з читачем слід говорити тільки тоді, якщо маєш щось цікавого йому сказати. Вона до деякої міри "ворог" безсмертності, що її нагадало багато в писаних жінок-письменниць. Віх творчак часто-густо нічого не діється, зате є багато переживань самої авторки. Алла Косовська не схвалює такої прози, вона вірить в акцію, в живаність, в незвичайність ситуації і в цікаве саме життя. Вірить у те, що, "читача нізащо в світі не можна пудити довгими і не завжди цікавими вгледлюваннями у власну душу". Для авторки — отже, сюжетність передусім. А потім вишуканість вислову, "виточеність і виточеність", — про які згадує вище, та особлива "елантність" її стилю, цілковита відсутність "селянськості" (навіть у позитивному значенні).

Все це зовсім вмотивоване, письменниця переважно пише про те, що самі найкраще знають, тобто писані ними в якійсь мірі з відгомном, наслідком такої біографії.

Біографія ж нашої письменниці відмінна від біографії "просвітів". Народилася вона в Севастополі на Чорному морі в родині полковника старої російської армії. Батько її — поляк — Юлій Косовський, походив з військового шляхетського роду. Рід Косовських був виселений з Польщі на Миколаївщину (Таврію) після польського повстання 1863 року.

Мати Аллі Косовської — Зінаїда Фурценко — українка з Таврії, походила з козацького старшинського роду. В родині крім Аллі було ще дві сестри. В її родині, як і в родиніх, наприклад, Олени Теліги з Шовгенів, чи Наталії Русової-Гершене, чи і самого Дмитра Донцова, дехто з родини лишився при російській

Дописи з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довгими за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє це вимогою як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо заїде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійськи і по-українськи. — Редакція.

Одружилася А. Косовська з українцем, п.жучителем української мови (був членом славянського українства) Вячеславом Давиденком, — якого знали читачі "Свободи", як мовного редактора і журналіста, тут, протягом понад 20-ти років. Це була золота людина, таким особливим і незвичайним, був він і для молодеческої Аллі п'ятдесят п'ять років тому; таким особливим він залишився для неї в день святкування золотого латинського шлюбного. А коротко після того обірвалося життя. В Україні проживало "молоде подружжя Давиденків" переважно в Києві, а після війни — на еміграції в Німеччині, згодом в Америці. Тут обоє продовжували активно працювати в громадському та політичному житті. Не забувалися і про літературу.

Вячеслав Давиденко

Алла Косовська працює активно в ОЖ ОЧСУ, в АДУК і у "Вісник", та харитативній організації, збираючи фонди на таку потрібну акцію, як "Діти-Дітям". Взагалі вона зразкова громадянка-українка.

Колься мені в розмові з ред. Вячеславом Давиденком забажалося провести паралель поміж Марією Вілнською (Марком Вовчком) і її чоловіком — учнем Опанасом Марковичем, та панством Давиденками, мовляв, вона, Алла, — представниця російської еліти, він — ширший українець і українознавець, зукраїнізував Аллу Косовську, як це в світі час зроби Маркович зі своєю дружиною, "давши" в той спосіб Україні українським письменником. Але тут Вячеслав Давиденко гаряче заперечує, розповідаючи своє знайомство, з молоденцією Аллою, коли, власне, не лише гарні очі чарівної панни, але й українська свідомість заповнили його серце. Вона тоді вивчала — український синьо-жовтий прапор і співала з іншими. "Ще не вмерла Україна". Так що її українізувати не треба було. Між ними усіх відношеннях буда гармонія.

Гармонія! Хоч ми часто чуємо про таку річ, як любов на ціле життя, але справді бачити таку любов поміж подружжям, давно одруженими в шоденному житті — не часто трапляється. У випадку Давиденків — це справді було так;

(Закінчення на стор. 3)

Хор СУМК з Едмонтона в Мейплвуді

Хор СУМК 1983

На закінчення свого дво-тижневого концертного турне по Східній Канаді хор Союзу Української Молоді Канади з Едмонтона, Західна Канада, завітав у Мейплвуд, 24-го липня н.р., до української православної парафії св. Вознесіння у Мейплвуді, Н. Дж., де відсвяткував пілу Службу Божу.

Місцем осідку 40-членного хору, яким диригує Михайло Прокопів з Української православної катедр св. Івана в Едмонтоні, але до якого належить молоді з інших українських православних парафій цього міста. Більшість хористів є учнями середніх шкіл. Хор існує 17 років і має за собою багато концертів у Канаді, в 1979 році він брав участь у Міжнародному музичному фестивалі у Відні, Австрія, де намічав найомітніший в історії музичного колективу і му-

зикологом Андрієм Гнатиним. Маестро Гнатинин приїжджав до Едмонтона 1981 року на величаві святкування з нагоди 15-ліття хору та диригував на концерті, під час якого відзначено і його ювілей.

В цьогорічному турне хор, разом із танцювальним ансамблем, виступав у Торонто, Гамілтоні, Оттаві, Монреалі та закінчив концертним пісню й танцю на Союзівці в суботу, 23-го липня, завершивши свою 2,500-мильову подорож. У неділю ранком, на запрошення настоятеля Свято-Вознесенської парафії о. Івана Наконечного хор приїхав до Мейплвуду, де його вже нетерпеливо чекала заповнена вірними церква. Після відспівання хором пісні «В страді і покорі в Дім Божий входім» настоятель розпочав св. Літургію. Прислугову-

вало шість вітварних хлопців. Дякував диригент місцевому хору Леонід Харченко. Майже весь літургійний спів хор складався із композицій А. Гнатинина.

При кінці Літургії о. Іван із зворушенням привітав хор, згадавши при тому, що для нього особисто сьогоднішній день є великим святом ще й тому, що він сам під час студій у Вінніпегу належав до СУМК, а також диригував хором Колетті св. Андрія, з яким тричі відвідував Едмонтон. Сьогодні ж має шану вітати едмонтонський хор СУМК у себе. Подякувавши хористам і їхнім виконанням та побажавши далі успішних дій, о. Іван благословив закінчення Богослуження. Вірні в церкві були зворушені й піднесені на дусі не лише гарним співом, але й таланом та посвятою цих мо-

лодських хлопців і дівчат, що, не жалюючи часу й трудів, з любов'ю плескають український церковний і народний спів.

Після Служби парафія у церковній залі готила хористів обідом, приготувавши Клубом Жінок. Хор проспівав «Отче наш», а о. Іван поблагословив трапезу. Від Парафіїальної управи привітав гостей її голова Всеволод Лукивеч, а Галія Слінько хлібом і сіллю вітала від обох відділів Української Православної Ліги. Члени Молодшого Відділу Ліги обдарували кожного гостя живою гвоздиккою. Під час трапези прочитано привіт від губернатора стеїту Нью Джерсі Томаса Кейна, від посадики Мейплвуду Роберта Гресмера, від конгресмена Йосифа Мініша. Окремо передано привіт від голови Головної Управи Української Православної Ліги - д-р Гейл Волошак, яка сердечно вітала з успіхами братнього організації (УПЛ і СУМК) організації молоді при православних церквах ЗСА (Канада).

Від гостей за тепле привітання та прийняття подякував диригент хор Михайло Прокопів, заїнтонувавши господарям «Многая літа». Маруся Прокопів, голова хору, розповіла про історію, працю й успіхи хору. Звлячності жінкам, які, готуючи обід, не могли почути церковного співу, хор проспівав народну пісню та молитву.

На закінчення о. Іван ще раз подякував хорі за участь у Службі Божій, відвідини та духовний пир. Молитвою закінчено цю милу зустріч з надією на поновні зустрічі в майбутньому.

Людмила Почтар

Соборна Панахида у Лос Анджелесі за жертви Великого голоду

Довголітнє старання приховування та замовчування одного з найжорстокіших злочинів в історії людства, яким було плановане винищення червоно-сталінським режимом біля восьми мільйонів українських хліборобів під час штучно створеного голоду в 1932-1933 роках, голоду України, після п'ятдесяти років прогрімілого могутнім голосом правди в день 15-го травня н.р. в країнах вільного світу.

Продула правда і в нас. Пресові органи Лос Анджелесу, як також телебачення і радіо, проголосили сенсаційні повідомлення про «приховування голокості України».

Саталося це в день погідний недільний, коли українська громада Лос Анджелесу і околиць, солідаризуючись з іншими громадами в країнах вільного світу соборним походом точно о год. 1:30 прибула, очолена духовенством усіх наших віроповідувачів на мастистичну площу біля «Hall of Liberty» на зеленій горі званою на

підлий світ цвинтаря Форест Лавн у Голлівуді.

Об'єднані духовенство, хори, молоді громади, переважно в українських вишвиначках, прибули як одна родина, щоб вшанувати жертви великого голоду.

Поміж величезних розмірів стінами «Hall of Liberty» з чудовою мозаїкою історії ЗСА та перед грандіозною статуєю Джефферсона, під якою був поставлений безрезонний хрест, в українських вишвиначках стояли парохів, церков, української православної ім. святого Володимира протоієрей о. Григорій Подгурський, української католицької ім. Різдва Пресвятої Богородиці о. прелат Петро Леськів; провідальний соборною панахидою парох української православної церкви св. - Апостола Андрія Первозваного о. митрат Степан Галик-Голутяк, о. протопресвітер Теофіл Бузенко та діакони УКЦ Осип Чупілі і Я.Трошанський. Об'єднаним хором диригував молодий і талановитий диригент хор церкви св. Андрія Первозваного Григорій Галик-Голутяк.

В руках у присутніх горіли вогники спеціально виготовлених свічок з написами про Великий голод — голокост України 1933 року, про що постарався Громадський комітет. Соборна жалоба відправа отців сдмалася в унісон з потужним у своїй гармонійній красі піснопінням об'єднаного хору;

соло виконував маестро Володимир Божик. Панувала жалобна та урочиста атмосфера, наповнена молитвою до Бога за неповинні жертви поляглих мучеників землі української, невнутрішніх хліборобів, яких було страчено жорстоким голодом.

Урочисто підвищено на безрезонний хрест великий вінець, а зголом пролунала «Вічна пам'ять». Змістовно і переконливо відзеркалюючи глибокий український патріотизм, промовляючи українською мовою парох української православної церкви св. Володимира о. протоієрей Г.Подгурський і парох української православної церкви св. Андрія о. митрат С. Галик-Голутяк. Англіською мовою змістовно українську патріотичну проповідь виголосив парох української католицької церкви ім. Різдва Пресвятої Богородиці о. прелат П.Ліський.

Велика Панахида за жертви штучного голоду 1933 років в Україні, яку вшанувала українська соборна громада, є початком нашої невтомонної акції голошення перед світом правди про довгозамовчуваний Великий голод — голокост України. Восьмимильонові жертви заморених батьків, матерів, дітей і немовлят кличуть нас до чину — жалання правосуддя Божого та вільних народів.

Д-р Святополк Шумський

Алла Коссовська...

(Закінчення зі стор. 2)

він був її першою й останньою любов'ю. Про це є свідчення в багатьох особистих протях Коссовської. Тут підійшли ми до Коссовської-поетеси.

Коссовська — не тільки новеліст, але і поетеса. Дві збірки її поезії появились в 1966 році і в 1971-му відповідно. В записках до однієї з другої збірки пишуться присвяти й звернення до її єдиного кохання. Вона співає йому свою пісню, про кохання.

«Що бувало перше і останнє,
Що нам світило зірками чистими,
Ясною, живою, провідною,
Це неправда, що воно минуло,
Це не правда, що його не має,
Справжнє, щире — світило до мого,
Додає нам певності і сили».

Не кожному випадає на долю таке щастя. Як гарно, що їх було двох з таким постійним, свіжим і щирим почуттям.

У вірші «Розмова з голубом» теж легко вгадати адресата. Писала Алла Коссовська чимало для свого чоловіка, щоб на його уже не юних устах засіяв усміх... Болючою луною передувалося втрату, коли назавжди буде «в серці біль зачасної втрати і печаль довічної розлуки», що і прийшла після 50-ти років спільного життя і єдинодумля, подиву гідного, тому і біль загострено-глибокий.

«Ми йшли дорогами життя рука-в-руку аж тоді, коли,
І ось тепер без вороття Ти відійшов, і мучу життя я
Без Тебе, рідний. Навроста і тоска, і порожнеча,
Немає теплої руки. Твоя життя, життя не в мене».

Поезія Алли Коссовської, звичайно, не тільки особиста. Якраз з-під пера вийшло чимало поезій з циклу громадської лірики. Тут Алла Коссовська завжди вірна собі: шира, безпосередня, завжди з містечким смаком і почуттям міри, бо знала вона, що на трітій лінійці дуже легко зачепити фальшиву ноту.

Сама поетеса про це висловила в одному з своїх віршів:

«Про героїзм так тяжко щось сказати,
Щоб в скатині дивилися чисті томи,
Можливо, краще просто у покійної
Схиляти голову перед ідеєю поетеси».

Ці чисті тони звучать голосно у вірші «Син ко-мандира»:

«Високе чоло, стиснені уста,
Такі це юні і такі рішучі;
О, так, йому судилося висота,
Таких не стримають ні прірва, ні кручі».

А ось звичайний повстанський галицьких лісів.

«Прив'язав гранату біля стани,
Пошом ступав цинципний плаш,
І тишов — легким і пружним кроком
Поруч з другом в сиву калямбу».

Так легко, переконаливо і — не біймося цього слова — елегантно, звучать її рядки.

Такі ж перлини можна вибрати рясно з інших її поезій: «І в пам'яті навік вшановані злими, Липиши чар української землі...» Або ось таке: «В моїй уяві древньої Геллади, Встає безжурно-радісний міраж...» «Моя душа, в любовному єднанні з великим Богом, в космос відлинула».

Коли «Йде в наступ пішша кінська вєста», складаються прекрасні строфи, але для цього треба було вміти поетові:

«Щоб він бачив те, що людям
Бачить не дано кєбети,
Те, що бачить лише чудом
Юродиві і поети...»

І Алла Коссовська бачить «з чудом і без чуда», глибоко й далеко, і пише поезії, які читаєш, мислюєш, ними, і цитуєш у своїй мові, словом чи на письмі, бо вони, як формули, влучно, підсилюють думку: «коли соколові зранити крило, то серце сокола із гниву затріпоче...» «Знову й знов / він говорив, притиснуто, а душа ігоряла в нім від жалощів...», «я до ваших рук устам поторкнувся пам'ять серця ввік не проходить».

Письменниця її поетка Алла Давиденко-Коссовська дала українській літературі не багато чистих, але якісно чимало добрих творів, записаних собі ними в літературі певне місце назавжди. А коли ми дійсно доконалися бачити розквіт у нас і такої ділянки як відома кінематографія, то сценарії з повістей і оповідань письменниці напевно принесуть їй ту славу і популярність, на яку вона собі заслужила цікавістю й загадковістю її сюжетів, тим більше, що творчість її продовжується далі. Вона інтенсивно працює тепер над новою повістю такою ж захоплюючою й «сенсациною», як і повість «Лісті перший» чи згадані вгорі її оповідання «Аліа Агата Крісті» Гранов вона також над майбутні найдорожчим для неї проектом книгою статей і есеїв її покійного чоловіка св. п. Вячеслава Давиденка, над якою вона вже проробила велику роботу, хоч до закінчення книги залишається ще багато. Поруч цих зайнятих, Алла Коссовська Давиденко не залишає без уваги тієї ділянки творчості, якою вона увійшла в літературу — віршів для дітей, але про її творчість варт буде обговорити при іншій нагоді.

У МІСТЕЧКУ РОМУЛУС, у стеїті Нью Йорк, 2.000 жінок-феміністок, які прибули туди, щоб демонструвати проти нуклеарної зброї і дозброєння З'єднаних Стеїтх Америки, зустрілись вже другий раз з місцевим населенням, яке не бажає «гостити» в себе феміністок. Ресник містечка заявив, що демонстранти не меморальна маса, яка займається лезбіянством, поширенням наркотиків, а алькоголю і поводить себе аморально у приватності місцевого населення і дитини. Поліція під час першого мітингу арештувала 200 демонстрантів, а під час другого 53-х біля міста Ватерло. Довколишні селяни заявляють, що вони і вражені неморальністю демонстранток: відкритим лезбіянством і загальною розпущеністю. Селяни навіть зорганізували спеціальні патрулі у місцевостях між Сиракузами і Рочестером, щоб не допустити до себе «ангелів миру», як їх саркастично називають місцеві мешканці.

В пам'яті Улюбленого Вука
бл. п. д-ра Антона Сліжа
на УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ при ГАРВАРДІ
200.00 дол. зложили:
Ока ГРИЦАК, Рута і Андрій РІПЕЦЬКІ, Євген ГРИЦАК,
Христя ПАНЧУК

Замість квітів на похоронну могилу
сл. п. Володимира Вадюка Луцького
складаємо 50.00 доларів
на УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ в Лорді.
Родині Покійного висловлюємо найщиріше співчуття
Андрій і Євгенія РАТИЧ
Люба ПАПІЧАК

В глибокому смутку повідомляємо
нашу Родину, Друзів і Знайомих,
що наш Найдорожчий
МУЖ, ТЕСТЬ, ДІДО і ВУЙКО
бл. п.
Михайло Топорович

підстаршина УГА, був адвокат і посадики м. Збараж
уроджений 1-го травня 1898 р. в Черняхівці,
упокоївся в Бозі дня 3-го серпня 1983 року.
ПАНАХИДА відправиться в четвер, 4-го серпня 1983 р.
о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Головачка в Пармі, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 5-го серпня 1983 р., о год. 7:45 ранку в похоронному заведенні відтак в церкві св. Іосафата в Пармі, Огайо. Тіліні Останні будуть перевезені до похоронного заведення Бравля у Бранлі, Н. Дж., де буде відправлена ПАНАХИДА в суботу, 6-го серпня 1983 р., о год. 10:15 ранку, а відтак на цвинтар Сайн-Хавен, E. Hanover, N.J.
Горем прибиті:

дружина — ОРЕСТА
сина — ОЛЕНКА
внуки: ТАРАС, МАРКІАН, РОКСОЛЯНА
ДАНІЛКО
сестрини:
ВАСИЛЬ МОЧУЛА з Родиною
МАРІЯКА МОЧУЛА
МИХАСЬ МОЧУЛА з Родиною
АННА, ВОЛОДИМИР, МАРІЯ ЛЕНЬСЬКА з Родиною
кузин — ЄВГЕН КРУК з дружиною

Замість квітів, згідно з бажанням Покійного просимо складати пожертви на Патріарший Фонд

У ДВАНАДЦЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ
У ВІЧНІСТЬ
мого Найдорожчого МУЖА

сл. п.
Д-ра МИКОЛИ
ГАЙДАКА

уродження Черкас, Україна, з нагородою хреста учасника Визвольних Змагань, науковця світової слави у ділянці бджільництва і основоположника української православної церкви св. Арх. Михайла в Мінеаполісі, Мінн. буде відслужена

ПАНАХИДА
дня 14-го серпня 1983 р., о год. 11-й ранку
у церкві св. Арх. Михайла в Мінеаполісі, Мінн.
Просить Друзів і Знайомих спільно помолитися
за Душу Спокоїного —
дружина — ПAVЛІНА з Родиною

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найдорожчого і Ніколи Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУКА
бл. п.

Теодора Савицького

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДОЮ
у вівторок, 9-го серпня 1983 р., о год. 10-й ранку
в церкві Благовіщення у Мелроуз Парк, Па-
та в Українських Церквах у Філадельфії, в Нью
Йорку, Лорді, Римі і в Польщі.
Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.
Дружина — МАРІЯ
Син — МИРОН з дружиною ІРЕНОЮ
Доня — ІРИНА СКУЛЬСЬКА з мужем
БОГДАНОМ
Внуки — АНДРІЙКО, ДАРЧИК, МИЛАСЯ
і ТАІСА

Д-р мед. Богдар Ворох

КАРДІОЛОГ

повідомляє

ПРО ВІДКРИТТЯ ПРАКТИКИ В ДІЛЯНЦІ
КАРДІОЛОГІЇ І ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

при

558 Summit Ave. • Jersey City, N.J. 07306
(будинки Кредітвіки, «Самопоміч»)

Тел.: (201) 963-8055

Години прийняття: за попереднім домовленням

Об'єднання Демократичної Української Молоді
в ЗСА — Кіш Старших Виховників
з нагоди ТОВАРИСЬКОЇ ЗУСТРІЧІ СВ ОДУМ

11-14-го серпня 1983 р. на Оселі ОДУМ «Київ», Ахорд, Н. Я.
(біля Союзівки), в головній гостинниці Оселі відбудуться
• п'ятниця, 12-го серпня, о 7-й год. вечора

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
МИКОЛИ ВІРНОГО

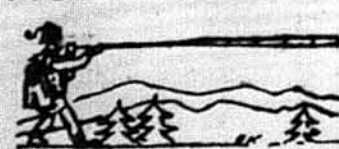
• субота, 13-го серпня, о 4-й год. по пол.
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР присвячений ідейному надхненню
кові ОДУМ-у, відомому українському письменникові, попи-
тичому і суспільно-громадському діячеві

ІВАНОВІ П. БАГРЯНОМУ

Після імпрез ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

До участі в обох імпрезах запрошуємо всіх Друзів-
Одумівців та Українське Громадянство.
ГРКСВ ОДУМ в ЗСА

Нема то як на Союзівці!

Оселі
Українського
Народного
Союзу

в Кетскіпських горах
біля м. Кергонксон, Н. Я.

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordemore Rd. • Kerhonkson, N.Y. 12446
or call (914) 626-5641

П'ятниця, 12-го серпня 1983 р.,

год. 8-ма веч. — ПРОГРАМА УЧАСНИКІВ
КУРСІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
ТАНКУ на Союзівці
ПЕТРО МАРУНЧАК, керівник

Год. 9:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра: АЛІК і ДОРКО

Конфрансьє: АНЯ ДИДИК

Субота, 13-го серпня 1983

Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ

Павло ПЛІШКА —

бас, Метрополітальна Опера

ТОМА ГРИНЬКІВ —

піаніст

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА

Оркестра: АЛІК і ДОРКО

Неділя, 14-го серпня 1983 р. —

МІСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

МИХАЙЛА МОРОЗА

Год. 8-ма веч. — АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
композитора ЛЕОНІДА ВЕРБИЦЬКОГО

Співає: ЕВЕЛІНА БЕЛЮЦЬ

При фортепіані: П. ВЕРБИЦЬКИЙ

Д-р Ю. Чировський став співробітником Медичної асоціації

Д-р Юрій Чировський відкрив свою лікарську практику в ділянці загальної хірургії як співробітник Медичної асоціації в Довері, Н. Дж., з правом оперування у чотирьох сусідніх шпиталях, успішно закінчивши медичні студії і п'ятирічний хірургічний вишкіл у червні цього року.

Юрій Чировський народився 19-го лютого 1952 в Нью-Йорку, Н. Дж., як другий син І. та проф. М. Чировських. Він закінчив парафіальну школу св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, а середню школу Сітон Голл в Савт Оранджі, Н. Дж. Рівночасно тоді ж молодий Юрій закінчив і Школу українознавства матурою з дуже добрими успіхами.

Університетські студії Ю. Чировський закінчив в Сітон Голл університеті в Савт Оранджі дипломом бакалаврату, сумма кум лауде, з біології у 1973 році, а медичні студії в Медично-Дентистичному університеті (тоді це коледж) стейту Нью-Джерсі дипломом доктора медицини у 1978 році.

Свій хірургічний вишкіл відбув він у Медичному центрі св. Барнаби в Лівінгстоні, Н. Дж., і у шпиталі Генрі Форда у Дітроїті в 1978-1983 роках. Він вже має видруковані праці у професійних журналах, як теж і вголослені доповіді в медичних товариствах.

Під час навчання у народній і середній школах та коледжі Юрій працював ентузіастично у Пласти, відбавляючи велике число таборів як учасник, а потім був членом різних таборових команд, займаючи різні пости у місцевій станиції. Він був активним також у студентських

Д-р Ю. Чировський

кій громадській члену управ у різних роках. Д-р Юрій і його родина є членами українських забезпечених установах.

Юрій Чировський зі своєю родиною, дружиною Аріадною, донькою подружжя В. і інж. Р. Запотоцьких, та трирічною донькою Тамарою поселився у Довері, де відкрив свою лікарську канцелярію. Він працюватиме також у Бунтоні і Фландерсі, а операції переводитиме у доверський Джеренал шпиталі, в Меморіал шпиталі в Моррісвілі, Ріверсайд шпиталі у Бунтоні та ст. Клер шпиталі у Денвілі — всі у стейті Нью-Джерсі.

Медична асоціація, членом якої є д-р Ю. Чировський, об'єднує понад 20 лікарів різних ділянок і спеціалізацій в одному будинку для успішної допомоги тим, хто її потребує.

Любомир Павлович

Конгрес ЗСА...

(Закінчення зі стор. 1)

Америку. Приклад Куби дуже наглядний.

„Якщо ми застосуємо у цьому відношенні нестратегію, або введемо, наприклад, з Аль Сальвадору і Гондурасу усіх своїх до радників тільки тому, що нас страшає другим В'єтнамом, ми заплатимо ціну В'єтнаму, яка буде значно вищою, якщо йдеться про престиж Америки! — сказав сен. Персі, якого у політичних колах вважають ліберальним республіканцем і який вже раніше висловлював свою думку до проблем в Центральній Америці.

Порушуючи інші справи, сен. Персі відмітив, що президент Рональд Реген значно правильніше поспішає у відношенні до Східноєвропейського Союзу, як це робив його попередник демократичний президент Джиммі Картер, тому, що Реген є сильнішим під кожним оглядом лідером і в СРСР відомо куди він прямує і яке його потягнення буде завтра, якщо Москва аважилася на порушення американських важливих інтересів у світі. „Неясність у закордонній політиці та ще у відношенні до небезпечного противника, є загрозливим явищем”, —

заявив Персі, який переконаний, що президент Р. Реген буде переобраний на другу каденцію.

Проблеми Центральної Америки були також темою обговорення державного секретаря Джорджа Шульца з президентом Регеном. Останній заявив опісля кореспондентам, що ситуація в центральноамериканських країнах внаслідок, а політика ЗСА у цьому відношенні набирає виразності і прогресу. Р. Реген розмовляв у цій справі також з лідерами обидвох палат Конгресу.

НА АДРЕСУ УНС

У „Спортивних Вістях” в дописі (от) п. з. „Міжнародні перешкоди УСЦАК тенісу і плавання” („Свобода” ч. 145 з 3-го серпня) подано, що зголошення для участі в першостях тенісу на Союзі слід висилати до Ані Дидик на адресу Союзівки. Зголошення ці треба вислати такі до Ані Дидик, але на адресу Головної Канцелярії Українського Народного Союзу — 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302.

ЗІ СТОЛИЩІ ІНДІ НЮ ДЕЛІ повідомляють, що представники сім'ях країн Південної Азії формально розпочали старання тіснішої регіональної співпраці між їх народами для забезпечення „колективної самопомогі” в шонайменше дев'ятьох ділянках, включаючи сільське господарство, телебачення, науку і техніку. На короткій церемонії у вікторі, 2-го серпня, міністри закордонних справ Індії, Пакистану, Малайзійських островів, Непалу, Бангладешу, Бутану, і посол Срі Лянкі підписали декларацію про регіональну співпрацю в Південній Азії з метою взаємної допомоги „для прискіпшення економічного росту, соціального поступу і культурного розвитку в цьому районі”.

У ВІВТОРОК, 2-го серпня, в головному місті італійського середземноморського острова Сардинія Кальярі суд засудив 39 осіб, які утворили місцеву терористичну групу „Червоні бригади”. Двох із них були засуджені на довічне ув'язнення за вбивство поліцейського. Після процесу, який тривав майже три місяці, суд присудив іншим різні терміни покарання від 18 до 20 років ув'язнення.

Вас це зацікавить!

...Людські, національні та громадські проблеми, які ніколи не старіються. Висловлює думки оригінальні, інші знову контрверсійні! — нова цікава книга.

М. Малецький

БЕЗ ІЛЮЗІЙ

Ціна 12.00 доларів, порто 1.00 дол.
Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані 6% стейтового податку

ЗАМОВЛЯТИ:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Страхіття...

(Закінчення зі стор. 2)

Мова гарна, безпосередня, тільки дуже нечисленні польоніми на 150 сторінках книжки: „змшався” („збентежився”), „змучені” (втомлені), „опустив” (загорився, покинув), „навазник” (горилиця). Також дуже мало друкарських помилок: „засяє” — мас бути засяє, „Деммбізу” — мас бути Дембізу, „сукиним” — мас бути „сукиним”, „коло” замість „біля”, „кілька-кратно” „той-того” замість „цей — цього”. Але воно не разить і цілості не псує.

Проте було б не добре, чи навіть образливо для автора і нечесно з боку рецензента, якщо оцінка книжки обмежувалася до вказування тільки на позитиви з промовчанням негативів. Уважного читача мусить вразити якась дисгармонія поміж віком героя книжки та його мовою і міркуваннями. Цим героєм є сімнадцятирічний юнак. Але ж він кількакратно наводить латинською мовою староримські філософські максими, він цитує Петлюру й Коновалю, він роздумує і реагує, як людини куди-куди старша. Скаже напевно автор: так було, все сказане в книжці правдиве. Однак у літературному творі йдеться не про правду чи фантазію, не йдеться про інтенцію автора твору, а про враження, що його сказане у книжці робить на читача.

Автор книжки „Полум'яні Дні” переживав страхіття брідського воєнного кітла, як сімнадцятирічний юнак, але списував пережите вже як дорослий зрілий чоловік — і вживав мови зрілого досвідченого громадянина. І тут оця згадана дисгармонія. Зважуючи висловити

думку, що коли таке враження дисгармонії відніс автор цих рядків, то таке саме напевно відчув і інший читач. Автор книжки пишучи її, напевно не подумав про це і не порадився когось із знаннями критерії літературної критики.

Але добре, що Братство колишніх вояків 1-ї Дивізії УНА видало цю книжку. Добре діється, що поруч із такими фундаментальними історичними творами як майора Вольфа Дітріха Гайке „Українська Дивізія Галичина”, — як прещкавий документарний твір „Ріміні” під редакцією Всеволода Будного, як мемуарно-документарні збірники Олега Лисяка чи історія створення Військової Управи Дивізії „Заграва на Сході” Романа Крохмалюка чи твори Богдана Бори „Буремні дні”, чи інші книжки з тематикою Дивізії появилися друком. Добре сталося, що появилася збірка коментарів із „Вістей Комбатанта” їхнього редактора, довголітнього голови Головної Управи Братства 1-ї УД УНА д-ра Мирослава Малецького „Без ілюзій”, бо вона доказує, що колектив колишніх вояків Дивізії Галичина, який почасти не виривався живими з проклятого брідського кітла, включилися активно в українське громадське життя в країнах поселення в діаспорі, головні в Канаді і ЗСА, і здобули собі пошану в цілому українському світовому світі своїм пестимом до свого воєнського минулого і до тих своїх членів, які полягли під Бродами у німецьких уніформах, але з думкою про Україну.

У 5-ту річницю...

(Закінчення зі стор. 2)

С. п. д-р В. Галан

вою Контрольної комісії і на цьому пості був до 1974 року, де під час 28-ї конвенції його обрано на почесного члена Головного Уряду.

Слід згадати, що с. п. д-р В. Галан поза різноманіт-

ною працює весь час цікавився загальними справами УНСоюзу. Як почесний голова Філадельфійської Округи він радів успіхам Округи і часто служив своїми мудрими порадами діючому голові Округи — авторів статті.

Покійний залишив в смутку дружину Ярославу, сина Артура з дружиною, швагрову Кінаш та велику українську громаду не лише міста Філадельфії, але і всіх тих, яким допоміг переселитися у вільний світ. Приклад життя с. п. д-ра Володимира Галана, справжнього джентельмена під кожним оглядом, повинен нашої байдужості, вивипити наші серця вірою у наші сили, а головне збудити любов до своїх ближніх і довести до цього, щоб українська громада знову була монолітом.

Нагородження українця за досягнення

Генрі А. Стасюк

У суботу, 25-го червня ц.р., в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні, Н. Дж., відбувся бенкет в честь редактора ньюаркського щоденника „Стар-Леджер” Генрі А. Стасюка, якого відзначено грамотою за досяг.

Г.А.Стасюк народився в 1923 році в „Малій Україні” в Нью-Йорку від батьків, які прибули до Америки з України (Лемківщини) в 1911 році. Батько Андрія заклавав гуртвину продажу кави та чаю, що дало змогу родині перенестися до власної хати в Гавторні, Н. Дж. Та зазевде, Андрій мав шість місяців, як помер його батько. Дальше виховання його та брата перебрала мати. Після закінчення середньої школи в Гавторні в 1942 році він вписався до латунської школи моряків.

В другій світовій війні на Далекому Сході, бувши летуном винищувачів Ф6Ф, він одержав срібну зірку, шість медалей та похвалу морського командування за хоробрість в боях на Уво Джима, Токію та Окінаві.

В 1945 році Г.А.Стасюк почав журналістичну працю у тижневику „Тінек Сан”, повіт Берген. В 1952 році перейшов на працю до щоденника „Стар Леджер” в Нью-Йорку, а в 1965 році став головним адміністративним редактором.

Від цього часу розбудував його до такої міри, що сьогодні тираж щоденника є на 17-му місці, а недільне видання на 12-му місці в цій країні.

Коли 1-го травня ц.р. відділи УККА стейту Нью-Джерсі вшанували пам'ять жертв голоду в Україні і відпоручили комітеті Йосипа Лисогір відбуду розмову з Г.А.Стасюком про те, щоб вислали репортера на це відзначення, в нього виникла ідея відзначити цього чоловіка. Висланий Стасюком репортер помістив півсторінкове повідомлення та перевів інтерв'ю з присутнім конгресменом П.Роліно щодо можливості переведення слідства про злочини большевиків.

І так постав Почесний комітет в складі: о. Йосип Федорек, о. Михайло Кучмяк, о. Сергій Непрель, о. Іван Наконечний, о. А. Давидчук, Василь Багрий, судді: Волтер Майклсон, Роберт Чолок, Роман Пітьо, мейор Кліфтон Глорія Колодій, мейор Гиллсайд Володимир Гураль, голова УККА Микола Семаншин, головний радний УНС Володимир Квас, професори Микола Чировський та Володимир Петришин, ред. Зенон Снілик, Ярослав Гайнас,

Михайло Литвин та Жан Соловій.

Діловий комітет очолював ініціатор цієї імпрези І.Лисогір, а до нього належали: секретар — Михайло Матіяш, касир — Іван Галій та члени: Зенон Бабюк, Олександр Данчук, Петро Іглер, Ліда Гук, Іванна Кононіч, Оксана Кузьмач, Марія Лисогір, Теодор Литвин, Богдан Мак, Роберт Місек, Джеймс Мельничук, Роман Мигаль, Іван Пелех, Мирон Пінковський, Нестор Оленішчак, Теодор Романков, Квітка Семаншин, Теодор Шумейко, Володимир Юрченко та Константин А. Ваньо.

За почесним столом засіли: Г.А.Стасюк з дружиною, фінансовий редактор „Стар Леджер” Дж. Соловій з дружиною, конгресмен Джозеф Мініш з дружиною, о. Михайло Кучмяк, о. І. Федорек, о. І. Наконечний та о. С. Непрель, два останні з панітками, інж. Микола Семаншин та господар вечора І. Лисогір.

Вечір розпочато американським гімном, який проспівала Марія Лисогір під аккомпаньємент Марії Павловської. Молитву провів о. І. Федорек. Вечором провадив І. Лисогір, який привітав солідаризанта, а присутні відспівали йому многоліття.

Слово про солідаризанта вголосив його співробітник з газети „Стар Леджер” фінансовий експерт, наш земляк Дж. Соловій.

Вручення таблиці заслуги ще перед вечером перевели: о. І. Федорек, інж. М. Семаншин та І. Лисогір. Знімки з церемонії були поміщені у недільному виданні „Стар Леджера”.

Повторення вручення таблиці під час вечери перевели присутні отці парохі.

Вручення подарунка — українською англійською енциклопедією — перед вечером перевели ті особи, що вручили пропам'ятну таблицю у товаристві конгресменів Мініша та Ріналдо. Повторення вручення під час вечери зробили: О. Кузьмач, Л. Гук, М. Лисогір та К. Семаншин.

Після привіту конгресменів Мініша з коротким словом та з подякою голові Комітету та всім присутнім виступив Г.А.Стасюк.

В мистецькій програмі виступили: бандурист Роман Левницький та солістка Раїса Дідов-Волуцька під аккомпаньємент Івана Черетути.

Декоративним оформленням приміщення для цієї нагоди зайнявся Федір Луцишин. Угощенням присутніх займався Український Народний Дім.

На адресу Комітету наспіло багато привітів-телеграм, в тому від губернатора, сенаторів, конгресменів, видавців та журналістів.

Молитвою, яку провів о. І. Наконечний, та відспівання українського гімну закінчено цю вдалу імпрезу, в якій взяло участь біля 200 осіб.

Н. Н.

ВІДІШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КУСІЙ, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й., помер 18-го травня 1983 року на 68-му році життя. Нар. 23-го січня 1915-го року в Україні. Членом УНС став в 1950 році. Залишив у смутку дружину Розалію, сина Богдана з дружиною Катериною і Стефана і двох внуків. Похорон відбувся 24-го травня 1983 року на цвинтарі св. Матвія в Гарденвіллі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія А. Гаравус, секр.

ЙОСИФ КЕРІК, член УНС Відд. 305-го ім. УПА в Магоні Сіті, Па., помер 27-го травня 1983 року на 63-му році життя. Нар. 1-го червня 1920 року в Делано, Па. Членом УНС став у 1969 році. Залишив у смутку сестер: Ірину, Софію, Євеліну і Юлію, та братів: Матвія, Івана і Петра. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Магоні Сіті, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Маргарита Генсто, секр.

СТЕПАН МІШКЕВИЧ, мгр. член і основник 222-го Відділу УНС ім. „Сірого Лева” в Клівленді, Огайо, помер 14-го травня 1983 р. на 76-му р. життя. Нар. 1908 р. в Бенковій Вишні, Зах. Україна. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у смутку дружину Степанію і сина Юрія з дружиною Іванукою та ближчу і дальшу родину в ЗСА. Похорон відбувся в Розенвіллі, Каліфорнія.

Вічна Йому Пам'ять!
Ярослав Кришталович, секр.

ІВАН ПІДГІРСЬКИЙ, член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдиність” у Філадельфії, Па., помер 26-го травня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 1922 року в Корчині, Зах. Україна. Членом УНС став в 1977 році. Залишив у смутку дружину Ксеню, сина Ярослава з родиною, дочку Марію, двох внуків і дальшу родину в Європі. Похорон відбувся 28-го травня 1983 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філадельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Теодор Дуда, секр.

СЛІСАВЕТА СЕНКОВИЧ, член УНС Відд. 2-го в Мавнт Кармел, Па., померла 20-го травня 1983 року на 66-му році життя. Нар. 22-го травня 1914 року в Мавнт Кармел, Па. Членом УНС стала в 1942 році. Залишила у смутку сина Вілліама і двох дочок Слісавету. Похорон відбувся 27-го травня 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Мавнт Кармел, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Моніка Песарчук, секр.

МИХАЙЛО БАЛЛІК, мол. член УНС Відд. 257-го ім. Івана Годика в Лос Анджелесі, Кал., помер 5-го травня 1983 року на 63-му році життя. Нар. 13-го серпня 1920 року в стейті Іллінойс. Членом УНС став 1941 року. Залишив у смутку дочку Джанет Джансон з мужем Робертом, двох внуків, брата і сестру. Похорон відбувся 9-го травня 1983 року на цвинтарі „Алта Меса” в Пало Алто, Кал.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Силчак, секр.

ЙОСИФ ІРХА, член і секретар УНС Відд. 224-го Т-ва „Провіт” в Сейлем, Масс., помер 31-го травня 1983 року на 68-му році життя. Нар. 30-го березня 1915 року в Сейлем, Масс. Членом УНС став 1930 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Йосифа, дочок Йоанну і Юліану. Похорон відбувся 4-го червня 1983 року на цвинтарі св. Марії в Сейлем, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Йосиф Б.Ірха, секр.

МИКОЛА ОНИЩЕНКО, член УНС Відд. 489-го в Нью-Йорку, Н.Й., помер 6-го травня 1983 року на 77-му році життя. Членом УНС став в 1966 році. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Шпикто, секр.

ВОЛОДИМИР ДОКЛЯ, член УНС Відд. 70-го в Джерсі Сіті, Н.Дж., помер 19-го травня 1983 року на 90-му році життя. Нар. 7-го жовтня 1892 року. Членом УНС став 1915 року. Залишив у смутку дружину Зіновію. Похорон відбувся 21-го травня 1983 року на цвинтарі в Лінден, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Шеремета, секр.

МАРІЯ БОГУЩКА, член УНС Відд. 192-го Т-ва „Запорожська Січ” в Геркімері, Н.Й., померла 18-го травня 1983 року на 89-му році життя. Нар. в 1894 році в Україні. Членом УНС стала у 1921 р. Залишила у смутку сина Михайла та дві дочки, Марію Кармелюк, Мілдред Стилеліну, п'ять внуків та 12 правнуків. Похорон відбувся 21-го травня 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Геркімері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

МАРТА КРАФТ, член УНС Відд. 292-го ім. св. І.Хрестителя в Дітроїті, Миш., померла 22-го травня 1983 року на 70-му році життя. Нар. 1913 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1957 році. Залишила у смутку мужа Едварда, дочку Лінду з мужем Робертом і синам Талесом. Похорон відбувся 26-го травня 1983 року на цвинтарі св. Ядвіги в Дітроїті Гайтс, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

РУДОЛЬФ Д. ПІНОТИЧ, член УНС Відд. 264-го Т-ва „Тризуб” у Карнегі, Па., помер 19-го травня 1983 року на 59-му році життя. Нар. 20-го квітня 1924 року в Ембриджі, Па. Членом УНС став у 1977 році. Залишив у смутку дружину Євгенію, дочку Діану і Катерину. Похорон відбувся 22-го травня 1983 року на цвинтарі в Економі Боров.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ВІРДЖІНІЯ БОВЕР, член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ” у Форд Сіті, Па., померла 19-го травня 1983 р. на 76-му році життя. Нар. 22-го серпня 1907 року у Форд Сіті, Па. Членом УНС стала в 1960 році. Залишила у смутку брата Роберта і союзову громаду.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

МИХАЙЛО ПЕНДАК, член УНС Відд. 161-го ім. св. Василія в Ембриджі, Па., помер 22-го травня 1983 року на 89-му році життя. Нар. 18-го грудня 1893 року в західній Україні. Членом УНС став 1921 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Маріану і дві внучки. Похорон відбувся 25-го травня 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Ембриджі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Андрій Джула, секр.

REAL ESTATE

ULSTER COUNTY. Two all year homes. 1 furnished. EACH HAS: 3 bedrooms, 2 baths, kitchen, dining & living rms, fridges, plus 3 room bath cottage. Approximately 8 miles to Sumitka & Soyuzivka. \$100,000.

55 ACRE Private Estate. Acres of lawn, some woods, ponds, views. 8 room ranch. Must see to appreciate. 3 car garage. \$250,000.

RUTH TERWILLIGER, BKR. Warwaring, N.Y. (914) 647-6357.

Ulster Co. Area. 3 bedrm. 1 1/2 bath. 2 car garage. 2100 sq. ft. RANCH HOME. Tree shaded lot. close to town. Nice neighborhood. \$65,000.

VAL PANACCIONE REAL ESTATE (914) 626-7386. Kerhonkson, N.Y.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами